

FESTIVALOVÝ 3 ZPRAVODAJ

časopis studentů • FF UP Olomouc • FF UK Praha • FF MU Brno • VŠMU Bratislava

ČT 15. 5. 2008

DEN TŘETÍ: DEN HODNOT

Co všechno se musí stát, abychom si začali vážit vlastního života? Čím vším musíme projít, abychom pochopili, že bytí je nezbytné - už proto, že jsme si ho sami nevybrali? Kde končí hranice člověka a začíná opravdovost lidství? Jakou měrou ovlivňuje naše vztahy upřímnost, chuť naslouchat a odvaha porozumět?

Jak se dají poznat ty správné hodnoty?

Každý z nás hledá odpovědi pro svůj vnitřní hlas a má-li štěstí, dokáže je naléznout. Někdo řeší jedinečné postavení své osobnosti a ptá se, jak svým rozhodnutím a přístupem ovlivní denní koloběh přesahující práh jeho domovních dveří. Někdo další zase myslí pouze na vlastní uzavřený svět a životní náplní mu může být touha po splnění dávného dětského snu o pilotování vesmírného korábu.

Program třetího festivalového dne nabízí plavbu do míst plných paradoxů a obecných otázek, jakými jsou falešné naděje a nesmyslné uctívání Hrdiny západu nebo bolestivé dopady (ne)jednání Bobbyho Deerfielda. Umožňuje nám ale i návštěvu fantazijnějších a poetičtějších koutů země, kde si ve stínu Vrby můžeme alespoň chvíli Hrát...

Ať už si vyberete cokoliv z dnešního výletního menu, jistě úspěšně zakotvíte v některém z místních přístavů a za pomoci dalších spolecestujících vyluštíte tuto hodnotovou hádanku, kterou nám nachystal hlavní Organizátor.

Michaela Stránská

ČT 15. 5. 2008 PROGRAM

10.15 Arcidiecézní muzeum / Mozarteum
BOBBY DEERFIELD
USA 1977 / režie Sydney Pollack
Netypická a neklíšovitá romance dvou lidí, kteří se ocitají v blízkosti smrti.
/ filmová projekce pro střední školy

15.30 Klub Kaldera
MY CHCEME HRÁT (CH)
občanské sdružení SPOLU
Pohádkově laděné teatroterapeutické představení vytvořené herci s mentálním a kombinovaným postižením za účelem zabavit sebe i diváky.
/ první uvedení v rámci DF / volný vstup

16.30 Klub Kaldera
HRAJEME!
Vernisáž fotografií Jiřího Doležela portréty divadelníky o.s. SPOLU.

18.30 Moravské divadlo
J. M. Synge
HRDINA ZÁPADU
Činoherní klub Praha
Kongeniální inscenace kontroverzní a divoké komedie, která rozpoutala největší rozbroje v dějinách irského divadla. Cena Alfréda Radoka v kategorii Nejlepší inscenace roku 2007. Cena Alfréda Radoka pro představitel titulu role Jaroslava Plesla.
Režie: Ondřej Sokol

22.00 Tereziánská zbrojnice / šapitó
Divadlo Continuo podle K. J. Erbena
VRBA
Studio Divadla Continuo Malovice. Magická obrazivost, dynamický jevištní pohyb, ostré dějové stříhy na pozadí mnohvrstevnaté hudební kompozice. Nejnovější poetická vize špičkového alternativního souboru.
Režie: Pavel Štourač

pořadatel festival

XII. DIVADELNÍ FLORA OLMOUC 13.-22. 5. 2008

generální partner festival

ZOOM SHERLOCKA THESPIDA

Drahý Watsoně,

dnes se vám musím svěřit se zážitkem, který se mi stal a který mě dočista ohromil. Rovnou přiznávám, že dnešní pátrání po Velkém Tajemství ustoupilo do pozadí, neboť jsem byl upřímně a hluboce zasažen.

Dosud jsem se domníval, že největším žijícím (skromnost stranou, mrtvé započítáme rovněž) detektivem jsem já a krom toho obtloustlého Belgičana s knirkem se veškerá konkurence odhaluje jako prachmizerná banda nekňubů. Ale zmýlil jsem se. Jsa svědkem úkladného zavraždění ruského mocnáře, zhlédl jsem ukázkou nejbleskovější dedukce, jaká kdy spatřila světlo světa. Co se týče onoho mordu, rozhodl jsem se do celé věci nemíchat, neboť politické machinace mě neskonale nudí a následovník nebyl o nic sympatičtější než předchůdce, tudíž se dá předpokládat, že krveprolívání se na Rusi pěstuje jako národní sport. Mnohem zajímavější je, co se odehrávalo při tom.

Hned přede mnou v chmurném Mordivolu seděl pár vytříbených soukromých oček a kovaných profesionálů, jejichž pronikavý ostrovtip je od samého začátku mocnářských pletich oprávnil k vytrvalé diskusi o sbíraných důkazech a nebojím se říci,

že nepřestajnému komentáři. Pokud si takto chystali raport na velitelství, bude jejich jednotka jistě trpět nebývale přehlcenou administrativou. Víte, že já jsem vždycky vyznával zásadu nejdříve se s případem obeznámit v celistvosti, rozmyslet se a zapojit šedé buňky mozkové a až poté se vydat před obdivným publikem s výsledkem hlubokomyslné analýzy. Ne tak tito dva detektivové: zřejmě měli ve všem jasno už od chvíle, kdy se na jevišti zjevil první podezřelý. Přiznávám, Watsoně, byl jsem pokořen. Dlužno ovšem dodat - a nedělám to z pouhé ublížené ješitnosti - že mi takové jednání přijde, jak my Britové říkáme, unfair. Neposkytuje totiž příliš prostoru ostatním zúčastněným pátračům vytvářet si vlastní závěry a mnohdy jim neumožní ani vnímat probíhající incident. Je to nešvar, který by měl být celoplošně vymýcen. Přejme si méně zvanivých detektivů!

Dnes tedy rezignuji na vlastní deduktivní krasojízdy a v ponížené trudnomyslnosti odcházím provětrat stesk do nočních ulic Olomouce - destilátu v tomto rozpoložení nejspíš neodolám. Buďte s pozdravem a vzpomeňte se soucitem na navěky Vašeho,

Sherlocka Thespida

BYTÍ
ČA
ČA

HANA BUREŠOVÁ (režisérka)

Režisérka Hana Burešová se narodila v Praze roku 1959. Na Divadelní fakultě AMU ukončila roku 1983 studium činoherní

za inscenaci Don Juan a Faust (Grabbe) z roku 1992 toto ocenění získala. Od roku 1996 je společně se svým manželem a s re-

žisérem Janem Bornou uměleckou vedoucí Divadla v Dlouhé. Vytvořila zde řadu inscenací, z nichž čtyři byly nominované na Cenu A.Radoka (Crommelync: Velkolepý paroháč, 1998; Burešová/Otčenášek/Vedral: Obrazy z Francouzské revoluce, 2000; Pratchett/Briggs: Soudné sestry, 2001; Dostojevskij/Camus: Běsi, 2002). Pohostinsky pracovala i v dalších divadlech - Národní divadlo (Calderón: Zázračný mág, 1995), Divadlo na Vinohradech, Divadlo Na zábradlí (Molière: Létavý lékař, 1996), Činoherní studio Ústí nad Labem, Viola, Divadlo M.Držiče Dubrovník (Havel: Žebrácká opera, 2001). Pravidelně hostuje v divadle Ungelt (Dürrenmatt: Play Strindberg, 2002) a v Městském divadle Brno (Righini-Porta: Kamenný host aneb Prostopášník, 2003; Calderón: Znamení kříže, 2005; Kleist: Amfitryon, 2006), kde režírovala i aktuální a několikrát oceněnou (Cena A.Radoka, Cena Thálie) Smrt Pavla I. D. Merežkovského. Zatím nastudovala přes čtyřicet divadelních inscenací a tři rozhlasové adaptace divadelních her. Její režijní tvorbu charakterizuje široká žánrová a stylová pestrost, vyznačuje se velkým citem pro styl, schopností sdělit obsah hry nezaměnitelnou formou, jež přísně vychází z poetiky předlohy.

žisérem Janem Bornou uměleckou vedoucí Divadla v Dlouhé. Vytvořila zde řadu inscenací, z nichž čtyři byly nominované na Cenu A.Radoka (Crommelync: Velkolepý paroháč, 1998; Burešová/Otčenášek/Vedral: Obrazy z Francouzské revoluce, 2000; Pratchett/Briggs: Soudné sestry, 2001; Dostojevskij/Camus: Běsi, 2002).

Pohostinsky pracovala i v dalších divadlech - Národní divadlo (Calderón: Zázračný mág, 1995), Divadlo na Vinohradech, Divadlo Na zábradlí (Molière: Létavý lékař, 1996), Činoherní studio Ústí nad Labem, Viola, Divadlo M.Držiče Dubrovník (Havel: Žebrácká opera, 2001). Pravidelně hostuje v divadle Ungelt (Dürrenmatt: Play Strindberg, 2002) a v Městském divadle Brno (Righini-Porta: Kamenný host aneb Prostopášník, 2003; Calderón: Znamení kříže, 2005; Kleist: Amfitryon, 2006), kde režírovala i aktuální a několikrát oceněnou (Cena A.Radoka, Cena Thálie) Smrt Pavla I. D. Merežkovského.

Zatím nastudovala přes čtyřicet divadelních inscenací a tři rozhlasové adaptace divadelních her. Její režijní tvorbu charakterizuje široká žánrová a stylová pestrost, vyznačuje se velkým citem pro styl, schopností sdělit obsah hry nezaměnitelnou formou, jež přísně vychází z poetiky předlohy.

Swoby

Zpětně se dají hezké role pojmenovat, dopředu je neodhadnete nikdy

Rozhovor s Erikem Pardusem

Inscenace Městského divadla Brno Smrt Pavla I. je bezpochyby jedním z nejzajímavějších počínů loňské sezony. Dokazují to i ocenění, která inscenace získala. V první řadě jsou to tři ceny Alfréda Radoka (inscenace roku, hudba a herecký výkon), dále pak Cena Thálie za hlavní mužský herecký výkon. A právě představitel despotického cara Pavla I., Erik Pardus, nám odpovídal na několik otázek.

Jak vy sám vnímáte inscenaci Smrt Pavla I.? Je to historický exkurs, nebo je to stále živé a aktuální téma?

Není to žádný exkurs. Téma je stále aktuální. Člověk, kterému dopomůže doba k postavení, ve kterém se může dopouštět různých zhůvěřilostí. Důležité je to okolí, to hraje podstatnou roli. Jsou to hlavně tlaky ambiciózních a bezpáteřních lidí. Je to především chlapská záležitost - ješitnost, ambicióznost... Ženy to většinou tak neumí, ale chlapi mocí lehce propadají. A nejhorší je, když ten, koho dosadili, začne zlobit, mít vlastní hlavu. Tak ho pak prostě zabijí, nebo ho jen v dalších volbách nezvolí. Tak je to i dnes.

A když to vztáhneme přímo na Pavla I.?

U něj je to přesně tak. Za to, co se z něj stalo, mohlo především jeho okolí. On byl sečtělý, studovaný člověk. Byl to asketa a voják, ale nebyl to darebák. A že ho maminka Kateřina neměla ráda, to byla spíš otázka mocenských zájmů. Lidé u dvora však potřebovali někoho manipulovatelného, což on nebyl. Můj vztah k Pavlovi hodně ovlivňuje mocenská politika a o tom se nerad bavím.

Role Pavla I. a předtím už postava Kirsche v Jámě Ivové jsou pro vás

**do značné míry posunem od převážně komických postav k vážným, mnoho-
vrstevnatým osobnostem. Jak vy sám tento posun vnímáte?**

Myslím, že přímo ve mně posun nenastal. Jsem pořád stejný, jen starší a zkušenější. Ale jakýsi zlomový bod a herecký posun nastal už v okamžiku, kdy mě režisér Zdeněk Černín obsadil do role Jaga v Othellovi. Dramaturgie i ředitel mu to rozmlouvali, ale pak zjistili, že umím i víc než poskakovat po jevišti a dělat šašky. A nebyť Jaga, nebyl by ani Kirsch, ani Pavel I., na tom trvám. To jsou ty herecké náhody. Zpětně se dají hezké role pojmenovat, dopředu je neodhadnete nikdy.

Dostal jste Cenu Alfréda Radoka, Thálii, cenu diváků. Necítíte se být teď tak trochu pod tlakem? Diváci o tom vědí, možná od vás do budoucna něco očekávají...

To ani ne... Na některých děkovačkách sice cítím, že lidé volají „Bravo“ proto,

abych já věděl, že oni vědí, že jsem byl za tuhle roli oceněn. Ono to ale pomine. Dál musím zkoušet a dělat to co předtím. Jediná změna je v tom, že mi občas lidé blahopřejí... většinou starší paní. Mladší dívky moc ne (smích).

Možná se to těžko hodnotí, ale která z cen vás nejvíc potěšila, které si nejvíc vážíte?

Cena Thálie mě překvapila. Říkal jsem si, když už jí dostal Petr Štěpán (Cena Thálie za mužský herecký výkon v muzikálu Městského divadla Brno Čarodějky z Eastwicku - pozn. red.), tak teď bude na řadě někdo z Prahy nebo Ostravy. Cena Alfréda Radoka je zas podle mého názoru jednou z nejprestižnějších, takže si jí velmi vážím. Jen je škoda, že je tak upozaděná, mimo zájem sponzorů, má finanční problémy... Bohužel váha mediálně známých akcí, ať už z jakéhokoliv odvětví showbizny, zatlačuje kvalitní ankety.

Holala, Agnes

Všetkého veľa škodí. Aj humoru

Hra ruského autora Dmitriho Merežkovského Smrt Pavla I. nepatří medzi diela, ktoré by sa v regióne bývalého Československa uvádzali často. V Čechách sa uviedla naposledy v dvadsiatich rokoch minulého storočia a na Slovensku dokonca nie je ani preložená. Že je to na škodu veci sa včera mohli presvedčiť aj návštevníci festivalu XII. Divadelní Flora. Režisérka inscenácie Městského divadla Brno Hana Burešová sa totiž mohla oprieť o skutočne zaujímavý text. Táto historická dráma totiž nesie v sebe niekoľko

motívov, ktoré sa postupne rozkrývajú. Zločin z vlastenectva, vernosť prísaha, náboženstvo, vnútorný boj medzi otcom/synom a politikom, strach na všetky spôsoby, či trón ako popravisko sú len tie, ktoré v tejto inscenácii vyplávali na povrch najvýraznejšie.

Navyše inscenácia kladie vedľa seba dva typy drámy. Veľká historická tragédia shakespearovského typu sa tu vyskytuje v symbióze s postromantickou intímnu drámou. Zároveň sa celou hrou vinie ironické zosmiešňova-

nie a odstup.

Shakespeare tu nie je len o veľkom počte monumentálnych postáv, ale na začiatku poslednej scény vidíme priam citáciu alžbetínskeho dramatika. (Či úmyselnú alebo náhodnú nie je podstatné.) Jan Kott vo svojej knihe Shakespearovské črty venuje značný priestor faktu, že každý z kráľov objavujúcich sa v tragédiách a historických hrách má rovnaký osud. Všetci akoby stúpali po schodoch ku trónu a v momente, kedy dosiahnu posledný schod, ocitajú sa na tróne a zá-

roveň pod symbolickou gilotínou. A práve po schodoch stúpa v poslednej scéne Alexander (Petr Štěpán), aby sa ako nový cár prihovril k ľudu. Samozrejme Alexander nie je napríklad Richardom III., ale základný motív je rovnaký. Obaja sa na trón dostali vďaka vražde a obaja (ako to predpovedá gróf P.A. Pahlen) budú aj zavraždení.

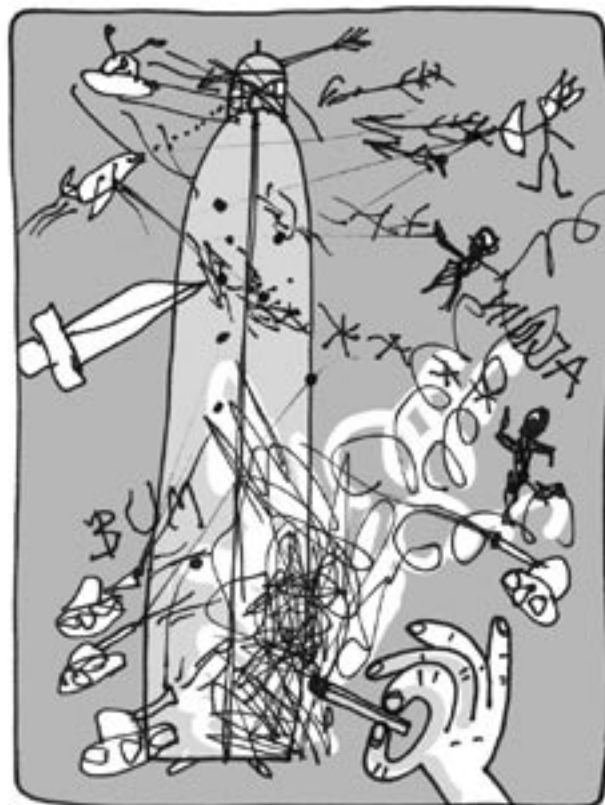
Taktiež sa tu vyskytuje aj istá variácia macbethovskej témy. Nerozhodný Alexander totiž neustále váha s podporou povstania tak ako z prijatím trónu. A práve jeho manželka Alžbeta (Pavla Vitázková) mu neustále pripomína despotickej štýl vládnutia a nakoniec nastúpiť na cársky trón.

Rovnako úvodný dialóg dvoch vojakov značne pripomína časť rozhovoru strážní na hradbách Elsinoru.

Tragická línia tejto inscenácie má však jedného veľkého vnútorného nepriateľa. A tým je spomínaná komika. Je logické, že v dnešnej dobe je heroizmus na javisku vnímaný odlišne než v minulosti. Dvadsiate storočie definitívne zbavilo ľudstvo akýchkoľvek ilúzií o veľkých hrdinoch. A navyše, veď to bol opäť raz ten Shakespeare, ktorý má v Henrichovi IV. Postavu Falstaffa, v Hamletovi hrobárov atď. Komiku však treba dávkovať presne, aby nestratila svoj zmysel. V tejto inscenácii však majú herci len málokedy čas naplno rozohrať tragickosť svojej postavy. Tento fakt by sa dal relativizovať, keďže často krát záleží načisto vnútornej interpretácii toho-ktorého diváka. No herci idú často krát proti charakteru atmosférotvornej hudby, ktorej autorom je Vladimír Franz. Tá ma aj významotvorný charakter. Opakuje sa hlavne náboženský motív. Cirkevný nápev sa tu vždy objavuje v momentoch, kedy naj-

viac vypláva na povrch ten fakt, že ako hovorí postava grófa Pahlenu, na cárskom dvore je boh veľmi blízko diablu.

Práve predstaviteľ Pahlenu, Igor Ondříček, je vďaka jeho dokonalému stvárneniu postavy jedným z ťahúnov hereckej zložky tejto inscenácie. Emócie dávkuje presne tak, aby na jednej strane nestráhal zbytočne celú pozornosť na seba, neprekryval tak svojich kolegov na javisku, no zároveň, ak to od neho inscenácia vyžaduje, stačí mu jediný pohľad na zaplnenie celého javiska. V hereckom prejave mu v druhej časti inscenácie zdarne sekundujú Petr Štěpán (Alexander), Irena Konvalinová (Mária Fjodorovna) a vo svojich posledných dvoch výstupoch i Erik Pardus (Cár Pavol I.). Ten síce zvláda postavu malého zakomplexovaného neurotika slušne v momentoch, ktoré sú založené hlavne na slovnom humore. No tak ako väčšina súboru, v intímnych citových častiach ako by sa bál predať svoje city divákovi. Cár Pavol I. totiž v hre ukazuje cez text divákovi dôvody svojho despotizmu a dáva hercovi priestor na vyobrazenie malého chlapca, ktorému, obrazne pove-

SMRT PAVLA I.

dané, mamička nekúpila zmrzlinu a tak má teraz hŕbu komplexov, no Erik Pardus ako by sa túto stránku svojej postavy bál poodhaliť.

Inscenácii jednoducho ako by chýbala lyrika a primeraný pátos.

Posledná scéna inscenácie totiž dokázala, že takéto divadlo tvorcom nie je cudzie, ale naopak ho majstrovsky zvládajú.

Miroslav Zwiefelhofer

Polská tabu na českou hlavu

Homo sum: humani nil a me alienum puto – Jsem člověk, nic lidského mi není cizí. Tenhle Terentiův citát si mohli diváci doplnit po shlédnutí představení „Nic lidského“ divadla Prapremier InVítro. Nově vzniklá scéna z Lublinu však na tuto větu pohlížela s nemalou dávkou ironické surovosti, stejně jako na celé téma inscenace – dodnes neujasněný vztah spoluobčanů jednoho středoevropského státu.

K přesnému pochopení celé hry je pro českého diváka důležitá alespoň základní znalost historického i současného diskurzu. Téma antisemitismu a (po)válečné viny je v Polsku stále aktuálním a neustále do svědomí zasahujícím, proto tabuizovaným problémem. Novou vlnu zájmu o toto národní tabu rozpoutala kniha Tomasz Grosse „Strach“, ze které vycházel i dramaturg Artur Pałyga.

Inscenace s výrazným publicistickým nábojem před diváka staví mozaiku skutečných událostí nejen z období druhé světové války, ale i poválečného a současného Polska. Na Floře ji publikum zhlédlo ve stanu na nádvoří Tereziánské zbrojnice. Dřevěnou půlkruhovou scénu občas zaplňovaly fialové židle a stůl. Převažoval však chladný volný prostor s minimem rekvizit. Exponování věrohodnosti předváděných situací pomáhala filmová projekce v zadním plánu jeviště, před kterou se zády k divákům usazovali právě nehrající herci jako v kinosále. Na plátně se podle dění na jevišti rychle střídaly scény z dobových dokumentů s grafickými obrazci, znaky jidiš, fotografiemi či autentickými záběry pořízenými pro inscenaci.

Kus se skládá ze tří samostatných částí, na nichž postupně spolupracovali tři mladí režiséři. V první povídce, zasazené do současnosti, se známá mediální hvězda (Grażyna Rogowska) dozvídá o svém židovském původu. V Česku by taková informace nejspíš u většiny obyvatelstva zůstala bez povšimnutí nebo by spíše napomohla vlně takzvaného prosemitismu. Ne tak v Polsku! Momenty, které našemu divákovi mohou připadat patetické, naše sousedy píchají jako ostré bodláky, jichž se nemůžou zbavit. Nikdo v okolí hlavní hrdinky vlastně neví, proč mu vadí, že je Židovkou, neví to ani ona sama, ale všichni cítí tíhu tohoto označení. Psychologizující herectví podtržené civilními kostýmy se střídá s expresivní zkratkou ve výrazu i v ději. Rogowska přesně rozehrává jednotlivé stupně vývoje hlavní hrdinky od možná až příliš naivní nevědomosti přes paranoické stavy po smíření se s vlastním původem. Nejsilněji pak působí, stejně jako v celé hře, hromadné, přesně načasované choreografie všech pěti účinkujících.

Druhá část se nejvíce snaží zaútočit na přítomné publikum. Herci pronášející monology o otřesných zážitcích z židovských pogromů sedí přímo v hledišti a vystupují jako na jakési terapeutické besedě, kde se školometsky „jakoautenticky“ snaží přiblížit atmosféru doby a nejrůznější pohnutky tehdejších lidí. Zde je zase potřeba připomenout informační vakuum, které okolo této otázky v Polsku, především mezi mladými lidmi, panuje. Nutno přiznat, že jakkoli na nás pronášený text může působit emočně znásilňujícím dojmem, jejich výstupy jsou herecky výborně zvládnuté a postavy (třebaže o co nejmenší povahu postav usilující) rezižně skvěle charakterizovány. Pomyslné zrcadlo je však divákům nastavováno příliš jednostranně a okatě, nemožnost uniknout ze svědčící situace umocňuje kamera přenášející jejich obličej na plátno.

V závěru je představen skutečný příběh ženy (Joanna Król), jež se při návratu domů z koncentračního tábora na cestě setkává se svou SSáckou trýznitelkou. Někdejší oběť je teď v roli kata, výměnou za pozdější nekončící noční mury.

Inscenátoři si citelně kladli velký cíl - představit kontroverzní pohled mladé generace na část bílých míst v historii svého národa. Podobné téma nahlížené z různých pohledů se netřísťí, ale v konci naopak možná zbytečně ztrojuje – očekávaná ne černobílá koncepce se závěrečným rozhodnutím na divákovi se nekoná. Tato přímočará naléhavost je však v intencích dramaturgického plánu, jenž si klade za cíl vzdělávat. Mladým českým neonacistům pochodujícím kolem synagog by takový zážitek určitě prospěl. Po oproštění se od tematické roviny, v jejímž chápání se naše odlišné národy snad ani nemohou plně sejít, jsme viděli výraznou kolektivně zpracovanou inscenaci nabitou energickým herectvím

MALTÉZSKÝ SOKOL

USA / režie John Huston / 1941

Pátek 16. 5. 10:15 Arcidiecézní muzeum / Mozarteum

Iniciační dílo žánru drsné americké detektivky prošlo dvojím procesem zfilmování a dvojím komerčním i uměleckým propadem, než se předlohy chopil režisér John Huston. Nezviklatelně morálně napřiměný soukromý detektiv se zde zaplétá do vysoké hry protřelých intrikářů, v níž nikdo s nikým nehraje čistě a kde žádný prostředek není dost špinavý. Zápletka příběhu odpovídá žánru detektivky a je v podstatě triviální. Věhlas Hustonova Maltéžského sokola vyplývá jak ze scénaristických kvalit, tak z vizuální vynalézavosti. Režisér se nechal inspirovat inovativními pokusy s hloubkou obrazového pole a dlouhými kamerovými jízdami, přijal za svou světelnou pochmurnost a zlo vylupující se ze stínu. Položil tak základní kámen novému filmovému stylu filmu noir.

Kateřina Surmanová

s polsky příznačnou dávkou exprese i lehkého patosu okořeněnou živou hudbou a chvílemi téměř videoartovou projekcí.

-ova-

Portia Coughlanová

Divadlo Andreja Bagara Nitra

Irská dramatička Marina Carr ve svém díle nenavazuje na domácí divadelní tradici ideologické rozervanosti a obětování se ideálům, které převyšují každého jednotlivce. Při uměleckém dozrání absorbovala především kontinentální vlivy – prastaré univerzální antické mytologie a mrazivou chmuru ruských literátů. Ve své tvorbě často kombinuje parafrázi nebo volně převyprávění starofeckých bájí, hrozny literárních odkazů a tísnivé biblické motivy, které v irském prostředí vždycky oscilují mezi kacířskou vivisekcí a vznešenou pokorou. Portia Coughlanová představuje vzorovou ukázkou takového tvůrčího postupu – krásná, ale vnitřně vyschlá Portia utápí smutek v promiskuitním hýření se dvěma milenci biblických jmen a snaží se přehlušit volání svého mrtvého bratra-dvojčete, jenž si ji přivolává k sobě. Magie a mýtus se prokousávají strukturami každodennosti s přirozeností, jaká je vlastní existencialistickým mistrům Ibse-novi či Čechovovi.

Inscenace Michala Vajdičky, mnohonásobně nominovaná na prestižní slovenské divadelní ocenění Doska, plyne v mantinelech nepřikrášlovaného hereckého naturalismu a obklopená vytříbené symbolickou scénou Pavola Andraška se zavrtává do diváka nebozezem podvědomě známého nadpříběhu, kde se vina a odpuštění stávají kolektivně sdíleným prožitkem, neomezeným zdímem portálu.

Kateřina Surmanová

ZRCADLENÍ MIRKA ELIÁŠOVÁ

Nová inscenace Mirky Eliášové Zrcadlení, která měla premiéru začátkem listopadu 2007 v pražském divadle Ponoc a kterou festivaloví diváci budou moci zhlédnout v pátek 16. května v Divadle hudby, pracuje s principy ryzí kontaktní improvizace. Na jejích základech pak choreografka buduje, jak je pro ni typické, velice poetický a subtilní jevištní tvar. Mirka Eliášová jednak čerpá ze své dlouholeté praxe, zároveň však nepotlačuje současná témata. Sama říká, že Zrcadlení je zachycením situace, kdy člověk je jako v pavučí síti lapen v neměnném schématu všedních dnů, kdy čas se zastavil a býtí se stalo prázdnotou šablonou. Je příznačné, že si ke spolupráci na díle, v němž rozeznává lidské nitro, přizvala věkově rozrůzněné tanečnický a obohatila choreografii o odraz jejich vlastních životních zkušeností.

Zrcadlení se nám představuje nejen jako osobní výpověď autorky, ale především jako podrobná taneční mozaika křehkých duševních světů všech zúčastněných.

-katja višinská-

CHLEBÍČEK

Divadlo T.E.J.P., Jihlava

Divadlo T.E.J.P. (Teatro Ekvilibristiko Jokulatoro Presto) v Jihlavě vzniklo ako nezávislé divadelné zoskupenie bývalých študentov herectva AMU. Vznikli ako občianske združenie, ktoré vo svojej vlastnej tvorbe spája prvky bábkového a pohybového divadla s klauniádou a cirkusovými prvkami. Sami tvrdia, že ich projekty sú vhodné do interiéru netradičného divadelného priestoru, ale aj pod šapitó cirkusu.

V rámci festivalu Divadelná Flora Olomouc uvedú po prvýkrát svoj nový projekt, ktorému dali zvláštny, ale popri tom zaujímavý titul Chlebíček. Pod týmto názvom si môžeme predstaviť veľa rôznorodostí, od jedlých špecialít, až po delikatesy nejedlého charakteru. Podľa všetkého sa môžeme tešiť na interesantné predstavenie plné kreatívnych nápadov a možno i bábkových figúrok. Je to rozprávanie o malom svete chleba a kúsku šalátu. Svet, na ktorom sa rozvíjajú v pravom čase priateľstvo, láska, ale aj (milé?) prekvapenia...

Zuzana Šnircová

MYSTÉRIUM SVĚT

„O komiku se člověk nesnaží, je k ní dohnán. V dřevěném člunu bez zátky na otevřeném moři máš dvě možnosti: utopíš se nebo budeš plavat. Vybereš si tu prostřední: plácáš sebou...“
(Kari Hotakainen: Buster Keaton, život a činy)

Jihlavské Divadlo T.E.J.P. často pracuje na samostatných projektech, které mají charakter pohybového divadla, klauniády, cirkusových výstupů a jsou určeny jak pro plenérové prostředí, tak do vnitřního netradičního divadelního prostoru či cirkusového šapitó. Mezi ně patří i *Mysterium světa* autorů Jakuba Škrdly a Barbory Jandové.

Jedná se o „monodrama z maringotky“ o nepochopitelnosti světa, jímž nás provází jediný klaun (v podání herce a performerů Jakuba Škrdly, stále angažmá v Horáckém divadle Jihlava). A vypravuje. Právě vyprávění se stává základním stavebním kamenem inscenace, ve které se prostřídá velké množství postav, dílčích témat, míst děje i paralelních jevů. Všechno ale musí spět k jednotnému konci a poučení, aby se zachoval odkaz na tradici středověkých mysterijních příběhů.

Swoby

PÁ 16. 5. 2008 PROGRAM

10.15 Arcidiecézní muzeum
/ Mozarteum

MALTÉZSKÝ SOKOL

USA 1941 / režie John Huston

Přepis vzorové detektivky americké drsné školy, který odstartoval vizuálně podmanivý styl filmu noir.
/ filmová projekce pro střední školy

18.00 Moravské divadlo / za oponou
Marina Carr

PORTIA COUGHLANOVÁ

Divadlo Andreja Bagara Nitra / SK

Strhující výlet do snového, vášnivého i příliš lidského světa jedné z nejhranějších současných dramatiček. Cena Dosky pro představitelku titulní role Zuzanu Kanócz. Cena Dosky pro scenografa Pavla Andraška. Režie: Michal Vajdička

21.30 Divadlo hudby

ZRCADLENÍ

Imaginativní taneční zamyšlení nad lidskou strnulostí a neschopností vymanit se z područí životních stereotypů. Choreografie: Mirka Eliášová

22.30 Tereziánská zbrojnice / šapitó
CHLEBÍČEK

Divadlo T.E.J.P. Jihlava

Vyprávění o velké porci šalátu na malém kousku chleba, o světě, kde je čas na lásku, přátelství i překvapení.
/ první uvedení v rámci DF

23.30 Tereziánská zbrojnice / šapitó
J. Škrdla — B. Jandová

MYSTÉRIUM SVĚT

Monodrama o nepochopitelnosti světa v podání Jakuba Škrdly.

BYTÍ
A
ČAS